

دیوان حافظ شیرازی

بر اساس نسخہ محمد قزوینی و قاسم غنی

خوشنویس: محمد مهدی منصور

انتشارات شینہ

سرشناسه	: حافظ، شمس‌الدین محمد، - ۷۹۲ق.
عنوان قراردادی	: دیوان
عنوان و نام پدیدآور	: دیوان حافظ شیرازی/ بر اساس نسخه محمد قزوینی و قاسم غنی؛ ترکیب خوشنویسی محمدمهدی منصوری.
مشخصات نشر	: تهران: شبنه، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	: ۳۰۸ ص.
شابک	: 978-964-94038-5-4
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: شعر فارسی -- قرن ۸ق.
شناسه افزوده	: قزوینی، محمد، ۱۲۵۶ - ۱۳۲۸، مصحح
شناسه افزوده	: غنی، قاسم، ۱۳۷۲ - ۱۳۳۱، مصحح
شناسه افزوده	: منصوری، محمدمهدی، ۱۳۵۶ -، خوشنویس
رده بندی کنگره	: ج ۱۳۹۱ PIR۵۴۲۲
رده بندی دیسی	: ۸۹۱/۳۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۷۳۷۱۲

دیوان حافظ

خوشنویس: محمدمهدی منصور

ناشر: شبنه

چاپ: عطاء

لیتوگرافی: مهرشاد

صفحات: آفرینش

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۲

قیمت: ۲۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۴۰۳۸-۵-۴

مركز نشر: ۷۵۲۸۵-۱۶۹ ۲۲۶ ۱۶۴ ۸۲ (۰۲۱) ۳۶۱۲۴۵۸-۰۹۱۲

www.shinepub.ir

مختصر احوال حافظ

حدیث ہول قیامت کہ گفت واعظ شہر کنایتی است کہ از روزگار ہجران گفت
 شمس الدین محمد حافظ بزرگ ترین غزل سرای عرفانی ایران د آغاز سده ہشتم ہجری د شیراز بدینا
 آمد نام پدر حافظ سہا الدین و مادرش از مردم کازرون است . د مورد دوران ابتدائی زندگانی وی
 آکاہی کمی بہ دست ما رسیدہ است و تنہا منبع مورد دسترس ، مقدمہ ای است کہ ہمدرد دوست حافظ
 (محمد گلندام) د مقدمہ دیوان او آوردہ و از وصعت دانش و کمالات سخن رانندہ است .
 حافظ در راہ رسیدن حقیقت زنجبار و کابہ سر مقصد دست یابد . حافظ سالیان دراز د پیشگاہ استادان ادب
 فارسی و عربی تفسیر قرآن بحث و کلام اسلامی حضور یافتہ و قرآن کریم را با چارہ دور روایت آن خط
 کردہ و لقب حافظ نیز بہین دلیل می باشد .
 غزل حافظ منظر لطیف ترین اندیشہ ہای عرفانی است کہ در کالبہ کلماتی شیوہ اوروان ، بارعایت نفون
 بلاغت و فصاحت جلوہ ای خاص یافتہ است . وی د شیوہ غزل سرای عرفانی از معاصران و پیشینیان
 کوی سبقت ربودہ و بیک عراقی را د غزلنمایش مطلع رسانندہ است .
 صنایع بدیعی بہ ویرہ استعارہ ، ایہام ، مراعات نظیر و ... د بیان او در دست حال انگیزی وی را
 بیان می دارد ، و از سایر محنات لفظی و معنوی نیز بہ نحوی زیبا بہرہ می جوید کہ تلاش بیک تکلف پذیرد
 از دیرکی ہای شیوہ حافظ آن است کہ بی پردہ سخن می گوید و با صراحت تمام ہتھیار دہن دنی خود را در
 مورد ہر چیز و یا ہر شخصی بیان می دارد و از زرق وریا (شکر خفی) بیزار است :
 بادہ نوشی کہ دآن روی وریا نیے نبو بہتر از زہد فروشی کہ در او روی دریاست
 وی زہد فروشی را زشت می پندارد و زندگی و رستنی و کرم کردن را شایستہ مقام انسان می داند .

به پویندگان طریق حق اندر ز می دحد که بحیچگاه از کوشش باز نمانند و یاس و نومیدی به دل راه نداده
کلام و دستور استوار شوق را به جان خریدار شوند.

وی چون مدرسه را راه وصال بطلب غمی بیند، به غزبات (میخانه معرفت) روی می آورد؛ همان جایی
که بنا و خرد بسنی و خودخواهی را ویران می سازد و با تخریب ظاهر، سرای باطن را آباد می سازد.
حافظ از نظر پخته و شرب عرفانی به ملاستیان تعلق خاطر دارد که در اخلاص و دوری از ریافتن ساق بسا
کوشش می کنند و از نام و نشان و شهرت طلبی گریزانند و خدمت به خلق را از ریاضت های
جان فرسای برتری دانند.

حافظ تفسیر قرآن را نیکی می داشت و از ترجمه شمس در دیوان شعرای پارسی گو و تازی گو به سده های
فرادانی برد و نام برخی سخنوران نامی را بر سرش آورده است که عبارتند از: فردوسی، سعدی،
نظامی، همسیر فارابی، سلمان، خواجو و کمال خجندی. اما حافظ به زبان های گوناگونی از جمله انگلیسی، آلمانی،
لاتین، فرانسه و... ترجمه شده است که از آن میان ترجمه انگلیسی، به قلم سران منبیکل از به نام آورتر است.
آرامگاه حافظ در شیراز قرار دارد و به حافظیه معروف است. گمان می رود که نام محبت معنایی به دستور
ابوالقاسم بابر در سال ۸۵۶ بنا نهاده است.

به دلیل علاقه خاصی که کریم خان به حافظ داشت، مزار وی را مرمت کرد و به دستور وی، سنگ مرمری زیبا
بر قبرش نهادند که بر روی آن، شعری از او با عنوان مطلع:

مژده وصل تو کو کز سر جان برخیزیم طایر قدسم و از دام جان برخیزیم
نخاسته شده است.